

Tabákový průmysl: Na dětech nám záleží!

Bez nich by nebyl jejich byznys. Znáte snad někoho, kdo začal kouřit po svých 18. narozeninách? Může být, ale je to jen jeden z deseti dospělých kuřáků. Kdyby bylo pravdivé tvrzení tabákového průmyslu, že cigarety jsou výhradně pro dospělé, komu by své výrobky za pár let prodávali? Dospělí kuřáci jednak přestávají kouřit a jednak postupně umírají. Kouřit prakticky nezačínají. V ČR je průměrný věk první cigarety mezi 10 a 12 lety, bez dětí by tento byznys brzo skončil, děti jsou podmínkou jeho fungování i cílovou skupinou marketingu. A to nejen cigaret, ty už přestávají být cool i u dětí. Jiné tabákové výrobky mohou být

sice **méně škodlivé** než kouření, ale **nikoli neškodné, natož zdravé** – tyto pojmy si děti snadno zamění. A kromě toho mohou být návykové, a to v některých případech i více než cigarety.

„Kouření je dospělé rozhodnutí,“ to je jedno z jejich hesel – ale skutečnost je právě opačná, není to ani dospělé, ani svobodné rozhodnutí, je to dětská nemoc – diagnóza F17.X. Proto také výrobci cigaret podporují vše, co budí dojem dospělosti, například zákaz prodeje tabákových výrobků do 18 let.

Život má dvě části: v té první se chceme dostat do té druhé a v té druhé bychom se

rádi vrátili do té první. Pokud s dětmi či dospívajícími mluvíte o kouření, vynechte černé plíce a infarkty, to je v tomto věku kontraproduktivní: děti mají k rizikovému chování blízko. Toho využívala jedna značka cigaret, která měla před lety slogan: „Podílejte se na výzkumu rakoviny – kuřte naše cigarety.“ Děti více než zdravotní rizika zaujme fakt, že se je někdo snaží nachytat: dostat své zákazníky do závislosti dřív, než oni dostanou rozum, a celý jejich život si na nich mastit kapsu.

prof. MUDr. Eva Králíková, CSc.

Centrum pro závislé na tabáku

III. interní kliniky 1. LF UK a VFN Praha